

Pregled sprovedenih projektnih aktivnosti

Naziv projekta:

Podrška za izgradnju kapaciteta u sektoru šumarstva

Cilj projekta:

Uspostavljanje održivog gazdovanja šumama i efikasnog upravljanja koji će doprinijeti implementaciji ključnih EU standarda zaštite životne sredine, socio-ekonomskih razvojnih politika i propisa vezanih za trgovinu šumskim proizvodima

Država:

Crna Gora

Glavni korisnici:

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Uprava za šume

Implementira:

Luksemburška agencija za razvojnu saradnju, Lux-Development uz podršku i u koordinaciji sa projektom „Razvoj šumarstva u Crnoj Gori“ – FODEMO projektom

Rezultat 1:

Zakonski okvir je usklađen sa propisima EU i državne institucije u sektoru šumarstva su osposobljene za implementaciju Nacionalne šumarske politike, zakonodavstva i Nacionalnog šumarskog programa u skladu sa propisima i standardima EU

Rezultat 2:

Ojačani su interni kapaciteti u državnim institucijama u sektoru šumarstva da bi se omogućilo jačanje kapaciteta sopstvenog osoblje i zaposlenih u privatnom šumarskom sektoru i da bi se obezbijedile usluge privatnim vlasnicima šuma

Rezultat 3:

Uspostavljen je sistem monitoringa i upravljanja informacijama u skladu sa nacionalnim i EU standardima

Ukupan budžet:

1 000 000 EUR, od čega je EU obezbijedila 750 000 EUR*, a ostatak, u iznosima od po 125 000 EUR, Vlada Crne Gore i Lux-Development

Trajanje projekta:

2011 - 2013.

Svrha projekta:

Jačanje kapaciteta crnogorskog sektora šumarstva putem uspostavljanja sistema održivog gazdovanja šumama u skladu sa standardima EU, naročito sa Propisima EU o plasiranju šumskih proizvoda na tržište EU i Propisom EU o ruralnom razvoju i sprovođenja obuke za te sisteme

* Ovo je prvi projekat iz oblasti šumarstva koji finansira EU u Crnoj Gori kroz finansijski instrument IPA (instrument za pretpristupnu podršku).

Obuka za snabdijevanje šumskim sjemenom i iz zakonodavstva iz oblasti sjemensko rasadničarske proizvodnje šumskog drveća

Konsultanski tim sa Instituta za šumarstvo iz Beograda je polaznicima kursa (predstavnicima Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Uprave za šume, privatnih šumskih rasadnika i nevladnog sektora) detaljno predstavio sljedeće teme na obukama održanim u Srbiji (Požega) i Crnoj Gori (Pljevlja): zakonodavni okvir u oblasti šumskog reproduktivnog materijala; organizacija sakupljanja uroda sjemena i značaja vršenja genetičkih melioracija; bogatstvo genofonda drveća Crne Gore; kontrola proizvodnje šumskog reproduktivnog materijala; obaveze ovlašćenih institucija u postupku proizvodnje i distribucije šumskog reproduktivnog materijala. Nakon uspješno završene obuke, 12 polaznika je dobilo odgovarajuće diplome.

Pomoć u izradi podzakonskih akata Zakona o šumama

Regionalni konsultanti su pružili podršku Radnoj grupi za izradu podzakonskih akata Zakona o šumama što je rezultiralo izradom nacрта četiri prioriteta podzakonska akta koja se tiču vrednovanja funkcija i namjene šuma; definisanje uslova za obavljanje stručnih poslova u šumarstvu; definisanje uslova za koncesionare i uslova za dodjelu koncesija i izradu podsticajnih mjera u šumarstvu.

Prevod ključnih propisa EU koje se tiču šumarstva na crnogorski jezik

Prilikom izrade novog Zakona o šumama urađen je i spisak ključnih propisa EU koji se odnose na šume i šumarstvo i ocjena njihove implementacije u novom Zakonu o šumama. Kako bi informisao širu javnost o pomenutim propisima, projektni tim je preveo propise EU koji još nisu bili prevedeni na crnogorski jezik.

Obuka za borbu protiv bespravnih aktivnosti u šumarstvu

Ova obuka je uspješno završena u periodu februar - maj 2012, putem dva modula koje su vodili predstavnici konsultantskog tima iz austrijske firme ÖBf AG (Österreichische Bundesforste). Zaposleni u državnom sektoru šumarstva, nevladine organizacije i predstavnici privatnog sektora u šumarstvu su se naročito upoznali sa Regulativom Evropskog Parlamenta i Savjeta kojom se utvrđuju obaveze subjekata koji plasiraju drvo i drvene proizvode na tržište - Regulation (EU) No 995/2010. Nakon obuke, uručeno je 36 sertifikata polaznicima i usvojena Zajednička izjava o borbi protiv bespravnih aktivnosti u šumarstvu. Takođe, konsultanski tim je izradio Izvještaj o implementaciji Nacionalnog akcionog plana za borbu protiv bespravnih aktivnosti u šumarstvu (koji je Vlada Crna Gore donijela 2009.godine) sa preporukama.

Stručno usavršavanje inženjera šumarstva na fakultetima u regionu

Troje zaposlenih iz državnih institucija kojima su dodijeljene stipendije za postdiplomske studije iz šumarstva uspješno se usavršavaju na Univerzitetima u Crnoj Gori i Srbiji. Teme koje su predmet njihovih magistarskih studija su: upravljanje zaštićenim područjima i ruralni razvoj; planiranje gazdovanja šumama i degradacija šumskog zemljišta. Na taj način, kadrovski će se osnažiti sektor šumarstva, budući da je potpisan Ugovor sa stipendistima po kojima su oni dužni da nakon završetka postdiplomskih studija ostanu u radnom odnosu u državnim organima kod kojih su sada zaposleni u trajanju od najmanje 5 godina.

Obuka za zaposlene u šumarstvu (u državnom i privatnom sektoru) o savjetodavnim uslugama

Stručni tim angažovan od strane projekta sproveo je obuke na temu savjetodavnih usluga u šumarstvu radi jačanja kapaciteta zaposlenih u državnim i privatnom sektoru za obavljanje dužnosti vezanih za savjetodavne usluge u šumarstvu. Obuke su obuhvatile generalni modul (obuka trenera za savjetovanje u šumarstvu) za predstavnike Uprave za šume - potencijalne trenera, kao i sljedeće module savjetovanja za šumare i predstavnike privatnog sektora: bezbjedan rad sa motornom testerom; uzgoj šuma; planiranje gazdovanja šumama i zakonodavstvo; zaštita šuma od požara; ruralni razvoj; efikasno upravljanje lovištima sa posebnom namjenom i održavanje i korišćenje šumskih puteva i vlaka. Na svim pomenutim obukama prisustvovalo je oko 300 učesnika. Izrađen je kratki edukativni film o bezbjednom radu sa motornom testerom kao i Priručnik za održavanje i pravilnu upotrebu šumske infrastrukture (šumskih puteva i vlaka). Pored toga, treneri za savjetovanje u šumarstvu iz Uprave za šume dobili su brojne stručne materijale i prezentacije koje mogu koristiti u svom daljem radu.

Podrška šumarskom sektoru u vezi sa odredbama NATURA 2000

U okviru projekta sprovedene su aktivnosti na prilagođavanju Priručnika za planiranje gazdovanja šumama kako bi se u njih integrisali zahtjevi Nature 2000, što podrazumijeva integrisanje ovih zahtjeva u svu plansku dokumentaciju koja proizilazi iz Zakona o šumama, a odnosi se na planiranje gazdovanja šumama. Takođe, održan je teorijski dio obuke za inženjere šumarstva (privatne preduzetnike i osoblje Uprave za šume) koji pripremaju Programe gazdovanja šumama, osoblje Ministarstva poljorivrede i ruralnog razvoja, Agencije za zaštitu životne sredine i šumarsku inspekciju za praćenje realizacije programa gazdovanja u skladu sa Natura 2000 propisima i zakonodavstvom iz oblasti zaštite životne sredine. Praktični dio obuke sproveden je u maju ove godine na Crkvičkom polju (opština Plužine). Teoretski dio obuke je ukupno pohađalo 45 polaznika i polaznica, a praktični dio obuke 34 polaznika/polaznice. Posebna pažnja je posvećena uspostavljanju saradnje između sektora šumarstva i institucija koje se bave zaštitom životne sredine. U tom smislu, državne šumarske institucije su iskazale spremnost za saradnju sa svim relevantnim institucijama u Crnoj Gori u cilju integracije propisa Natura 2000, kao i drugih međunarodnih i nacionalnih propisa koji se tiču zaštite životne sredine.

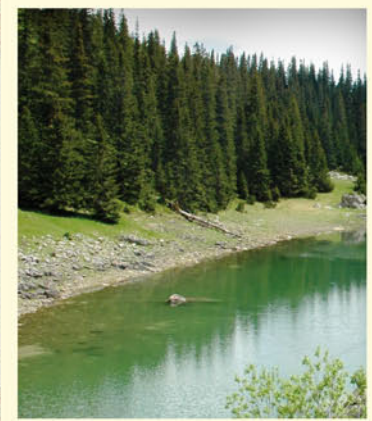
Pomoć Radnoj grupi za razvoj obrazovanja u šumarstvu

Angažovani međunarodni konsultanti pomogli su Radnoj grupi za razvoj obrazovanja u šumarstvu koju je formiralo resorno ministarstvo u pripremi Analize trenutnog stanja obrazovanja u šumarstvu i izradi Nacrta pregleda poboljšanja obrazovanja u šumarstvu. Da bi se to postiglo, održano je niz sastanaka sa odabranim partnerima u šumarstvu sa ciljem sticanja realne slike o relevantnim pitanjima i izvršena je analiza pregleda postojećeg stanja obrazovanja u šumarstvu u Crnoj Gori i postojećih prepreka i mogućnosti.

Obuka zaposlenih u Upravi za šume iz oblasti upravljanja ljudskim resursima

Cilj sprovođenja ove aktivnosti bio je jačanje ljudskih potencijala Uprave za šume, uvažavajući nalaze nedavno urađene Analize poslovnih procesa u sektoru šumarstva koji se tiče uspostavljanja radnih mjesta koja će se baviti razvojem kadrova. S tim u vezi, pripremljen je plan obuke iz oblasti upravljanja ljudskim resursima prilagođen potrebama Uprave za šume i održane su brojne obuke koje su obuhvatile četiri glavne oblasti treninga: HR (ljudski resursi) menadžment sa razvijanjem strateški važnih pomoćnih djelatnosti; trening trenera kao dio menadžmenta ljudskih resursa – jačanje internih HR kapaciteta; specifičnosti ljudskih resursa u javnom sektoru uz savjetovanje i smjernice za jačanje kapaciteta i pregovaračkih sposobnosti organizacije i treninzi poslovnih/socijalnih vještina neophodnih za pravilnu implementaciju HR znanja i korišćenje novousvojenih alata za upravljanje ljudskim resursima.

Analiza potreba za kursovima u državnim šumarskim institucijama i privatnom sektoru u šumarstvu

Ova analiza potreba za neformalnim obrazovanjem u sektoru šumarstva izrađena je na osnovu: nalaza i preporuka prethodnih projekata; razgovora/intervjua sa različitim interesnim grupama u šumarstvu Crne Gore i izvan njega; rezultata sa radionica održanih u okviru sprovođenja ove aktivnosti i nalaza Analize poslovnih procesa u sektoru šumarstvu. Pored toga, pripremljen je i okvirni sadržaj kurseva (cilj kursa, ciljna grupa, sadržaj, metoda edukacije, trajanje kursa...) koji predstavlja polaznu osnovu za dalju njihovu razradu. Takođe, konsultantski tim je predložio i potencijalne institucije u Crnoj Gori koje bi mogli da održe konkretne kurseve na kvalitetan način.

Analiza potreba i izrada tehničke specifikacije za šumarski informacijski sistem

U okviru ove projektne aktivnosti, urađena je analiza stanja koja je pružila konkretan i nedvosmislen uvid u trenutno stanje korišćenja ICT resursa, ljudskih resursa i grupa podataka u okviru sektora šumarstva, ali i uvid u procese od značaja za podatke. Na osnovu takve analize date su preporuke za dalji razvoj u pravcu osavremenjavanja i uvođenja šumarskog informacijskog sistema u svakodnevnu upotrebu, kako u državnom šumarskom sektoru za svakodnevno obavljanje stručnih poslova, tako i za pružanje usluga i uvida u podatke (drvena industrija i pružaoci usluga, nevladin sektor). Izrađen je koncept funkcionisanja budućeg šumarskog informacijskog sistema koji obuhvata sve neophodne komponente (softver, hardver, ljudski resursi, aplikacije i sl.) na najvišem hijerarhijskom i pojedinačnim nivoima, kao i sam Plan razvoja šumarskog informacijskog sistema.

Kupovina hardvera i softvera za šumarski informacijski sistem i pružanje potrebne obuke za njegovo korišćenje

Predlog neophodne tehničke specifikacije koja je urađena u okviru projektne aktivnosti „Analiza potreba i izrada tehničke specifikacije za šumarski informacijski sistem“ predstavljala je osnovu za kupovinu hardvera i softvera i pružanje potrebne obuke za njihovo korišćenje.

Strateško opredjeljenje kod implementacije šumarskog informacijskog sistema u Crnoj Gori jeste fazno vremensko i prostorno uvođenje. Fazni razvoj sistema podrazumijeva implementaciju svih hardverskih i softverskih rješenja u više faza. S tim u vezi, sprovedeno je inicijalno uvođenje sistema u rad putem pilot projekta na dogovorenim lokacijama i prema zahtijevanim prioritetima koje su definisale državne šumarske institucije. Pored kupovine odgovarajućeg hardvera i softvera, organizovana je obuka za njegovo korišćenje u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja i područnim jedinicama Uprave za šume u Pljevljima i Rožajama.

